

אוסף חברת אוירון

במסגרת פריטי חברת "אל על" יש לי פינה חמה לחברת "אויירון" שמאוד קשה להשיג פריטים שלה, הן מפאת הזמן הרב שעבר והן מפאת גודלה או בעצם קוטנה. כך למשל, נדירה וקשה להשגה כל תעודה ומסמך של איש צוות מהחברה הזו. לשמחתי ברשותי תעודות מהנדס טיסה של המהנדס הרי רוטיץ וכן שני זוגות כנפיים מבד שניתנו לבוגרי קורס הטיסה של "אויירון". אני לא בטוח לגבי זמני ההפקה של כל אחד ואחד ואשמח לחידוד הזמנים ומידע נוסף. ברשותי גם כנפי טיסה של חברת אוירון ממתכת. הן קטנות בהרבה מכנפי הטיסה הרגילות של החברה (כשלושה וחצי סנטימטר) ומסקרן אותי לדעת מתי ניתנו ומדוע (גם כאן מידע נוסף יתקבל בשמחה).

שני חברים, מרווין גולדמן מניו יורק, הידען מספר אחד בנושא "אל על" (וגם האספן מספר אחד בעולם בנושא) ועמיתי (אספן מישראל) אישורו, כל אחד בתחומי, את ידיעותי בנושא הכנפיים השונות. אלה הכנפיים שעלו בתערוכה הזו:

- 1) כנפי אוירון שהשתמשו בהם בשנים 1937 וכנראה עד שנת 1940. קיימת תמונה מ-1938 שצונד כנפיים אלה. רק עליו שווה לכתוב מאמר נפרד.
- 2) כנפי אוירון שרשום רק A+. אין בידי מידע מדויק לגבי זמני הענידה שלהם. כנראה בכנפיים אלו השתמשו הן טייסי אוירון והן טייסי ההגנה.
- 3) כנפי מתכת קטנים שלא ידוע לי עליהם מאומה למעט שכנראה השתמשו בהם מ-1936 ועד 1947.
- 4) כנפי דיילים בחברת "אל על" - מראשית 1949 ועד שנת 1969.
- 5) כנפי מפעילי הרדיו בחברת "אל על" - מאוקטובר 1969 ועד אמצע שנות השבעים.
- 6) כנפי דיילים בחברת "אל על". זהו פריט נדיר יחסית. מרווין גולדמן מחזיק ברשותו תמונה של דיילת מראשית שנות הששים שצונדת אותם. אין בידי מידע עד מתי ענדו כנפיים אלה.
- 7) כנפי מהנדס טיסה של חברת "אל על" מאוקטובר 1969 ועד שנת 1984.
- 8) כנפי טיס בחברת "אל על" מאוקטובר 1969 ועד שנת 1984. כנפיים אלו היו מוצמדות למעיל הטיס.
- 9) כנפי דיילים בחברת "אל על" משנת 1969 ועד שנת 1984.
- 10) כנפי מתכת של טייס חיל האוויר, מטייסת המטוסים הקלה (בראשית צה"ל).
- 11) כנפי "טיס צעיר" (טיס זוטרי). הם ניתנו במתנה לילדים שטסו ב"אל על" בין השנים 1962 ועד שנת 1969. יש מספר דגמים השונים במעט זה מזה.
- 12) כנפי בד של טייס חיל האוויר (מראשית הקמת צה"ל).

כתיבה: הדי אור

מקורות

חברת אוירון, ערך [בויקיפדיה](#).

חברות תעופה עבריות ביישוב, ערך [בויקיפדיה](#).

יוסי, מלכי. [חברת אוירון](#), מתוך מחקר שהוגש כעבודת גמר לתואר MA לחוג להיסטוריה כללית בפקולטה למדעי הרוח של אוניברסיטת תל-אביב.